

Ing. arch. MgA. Martin Petřík

oponentní posudek diplomové práce **Darii Kulachekové** v ateliéru Císler Milerová

Senný trh LS 2019/2020

Téma práce

Zvolené téma je v úvodu práce prezentováno ze všech možných úhlů - zkoumá historii, východiska, typologii, stavbu. Ve své druhé polovině se zaměřuje na Prahu - hledá vhodná místa a popisuje již existující pražské tržnice. Tato část práce byla zpracována kolektivem autorů v rámci předdiplomního semináře a považuji ji za dostatečně obsáhlou a velmi podrobně zpracovanou. Každý student pak zpracovával několik konceptů na vytipovaných parcelách. U Darii jsem viděl i ostatní prověřované návrhy a výslednou parcelu i návrh považuji za správnou volbu.

Předmětem předložené diplomové práce je návrh tržnice na Senovážné náměstí - obnovení ztracené identity místa, vytvoření nových vazeb a dějů, dům jako objekt, orientační bod, místo setkávání.

Východiska práce považuji za správná a vhodně definována.

Perimetr a strategie zadání

V rozvoji města a jeho architektury lze ve vztahu k předloženému zadání sledovat dva zásadní trendy. Jednak je to dynamický rozvoj zábavy ve městě (sport, jídlo, festivaly, nákupy, turismus), který vyžaduje ochranu stávajících a tvorbu nových míst městské vybavenosti. Na druhou stranu jsme nechali degradovat místa, která mají na současný veřejný život ve městech zásadní roli. S ohledem na rozvoj gastronomie jako životního stylu je téma městské tržnice v Praze aktuální a nastíněné výzvy může řešit.

Umístění takové stavby do západní části celého Senovážného náměstí se zdá správné. Je to místo, jež historicky obchodu sloužilo, místo dobře dostupné - přesto příjemně uzavřené a komorní. Místo s velkým potenciálem. Jakkoli si myslím, že hranice řešeného území je jasně kontextuálně vymezena okolní zástavbou, perimetr zásahu není v práci dostatečně definován. Jasně vymezení by se lépe propadlo do samotného návrhu a práce by byla i formálně uchopitelnější a přesvědčivější. Stejně tak bych ocenil znázornění situace před a po zásahu.

Koncept návrhu

Za nejsilnější část práce (spolu s dobře zvoleným místem) bych označil koncepční uvažování diplomantky. Rozhodnutí nestavět dům s pevným parterem mi vzhledem ke zvolené funkci a prostorovým možnostem přijde vhodné. Daria si stanovila kritéria, které by výsledný dům - v tomto případě spíše objekt, měl naplňovat. Inspiraci našla v pražských věžích. Pro spodní část stavby používá ty, kterými lze projít. Mohutné pylony - stěny - sloupy pak tvoří nosnou konstrukci a zázemí celého prostoru. Pro tvarování střechy pak pomocí kreseb a vlastních úvah zkoumá tvary a konstrukce zastřešení jednotlivých pražských věží. Koncepční uvažování je v rámci odevzdávky dobře graficky ilustrováno a jako takové se mi zdá adekvátní, silné a poutavé.

Situace

Půdorysná stopa domu kopíruje katastrální hranici pozemku parkoviště, který je odsazenou uliční frontou okolní budov. Respektování stávající hranice nepůsobí v území cize a chaoticky, přesto si nejsem jistý, do jaké míry byly prověřovány jiné půdorysné stopy. Je-li navrhovaný dům všesměrně prostupný solitér uprostřed náměstí - orientovaný do všech stran, očekával bych akcent této vlastnosti i do jednotlivých hranic a veřejných prostranství.

Při jihovýchodní hraně je zrušena jednosměrná komunikace a vzniká zde adekvátně široký veřejný prostor s nově navrženou alejí ústící do prostranství ve východním cípu náměstí. Prostory působí spíše jako vyšlismus po zrušené silnici, než promyšlený záměr. Nově vzniklé prostory nejsou vhodně orientovány ke světovým stranám ani hlavním pěším trasám, zato jsou v rámci práce představovány jako řešené. Vhodnější by mi přišlo akcentovat prostor spojující Jindřišskou věž a Pasáž České národní banky, který by se mohl stát těžištěm celého náměstí s lepší orientací a vazbami. Dům by svou jihozápadní hranicí na tento prostor mohl reagovat. Při severní hranici je naopak okolního prostoru úplné minimum a je zde navrženo místo pro zásobování. To se jeví jako logické, přesto by zde mělo jít pohodlně projít, ideálně umožnit expanzi a propojení, jako tomu je při ostatních hranách domu. Nabízelo by se pracovat se stávajícím uličním profilem a jednotlivým pruhům upravit dimenzi či je řešit sjednocenou výškovou úrovní. Obecně lze říci, že okolní prostory nejsou v práci dostatečně prokreslené a není jasné jejich přesné uspořádání, které by na fungování domu mohlo mít velký vliv.

Samotné zrušení objezdnosti náměstí pak považuji za vhodné.

Rozvržení domu

Architektura domu vychází ze silného konceptu a ten naplňuje. Princip otevřeného půdorysu je správný, neformální a žádoucí. Do volného prostranství se propisují pouze zkosené pilíře, ve kterých je umístěno provozní zázemí. Přestože jej diplomantka popisuje jako dostatečné, o jeho dimenzi mám velké pochybnosti. Nedostatečné provozní zázemí může znamenat neatraktivitu či dokonce nefunkčnost celého návrhu. Poměr zázemí, jednotlivých prostor a jejich vztahu k obsluhovanému, je pouhým odhadem nedostatečný. Ze studie není patrný typ stánků a tím není dostatečně prověřitelná vhodnost jejich rozmístění, způsob skladování apod. Věřím, že Daria představu má, ale pouze nebyla prezentována. Stejně tak přímá vazba toalet na hlavní prostor s jídlom nebude příjemným zážitkem a nabízelo by se i umístění obou toalet do jednoho pilíře a tím zpřehlednění situace a koncentrace nepříznivé vazby do jedné, případně vytvoření zástěny nebo předsíně.

Architektura a konstrukce

Půdorys domu tvoří již zmiňované pilíře integrující zázemí a popírající ocelový rám, který dům prostorově ztuzuje a vynáší střešní dřevěnou konstrukci. Krovky jsou příznané, navrženy z lepených nosníků a dřevěným křížem rozděleny do čtyř segmentů. Každý segment je pak opatřen světlíkem a volně interpretuje různé pražské věže. resp. jejich zastřešení. Struktura budovy je v principu správně koncipována a vizuálně přiměřeně dimenzována. Udržení inzerované estetické čistoty bude v realizaci náročné, předkládaný detail není přesvědčivý.

Materiálové řešení stavby mi přijde vhodně zvolené, do svého kontextu zapadající. Materiálové pojednání okolí je prezentováno ve velmi subtilní formě a nelze o něm mnoho soudit. Veřejný prostor východní části území je náměstíčkem zakončující dům. Rozmístění mobiliáře působí jako bariéra a samotný mobiliář není prezentovaný. Sestava za sebou jdoucích prvků je typickým řešením přístupu

městských služeb, nikoli architekta/tky. Pokud zde tento plac má vzniknout, hledal bych cestu skrze volnější kompozici.

Závěr

Velikost domu je ve vztahu ke svému okolí vhodně navržena. Proporce jsou úměrné. Přípravná část a přístup diplomatky k návrhu je dobrým předpokladem pro budoucí praxi. Přínos navrhovaného zásahu lze označit za jednoznačně pozitivní pro své okolí. Oproti tomu pojednání celkové situace a nevhodná dimenze zázemí a bezprostředního okolí se jeví jako velká slabina celé práce. Vzhledem k rozsahu řešeného území a objektu nelze absenci propracování omlouvat nedostatkem času nebo měřítkem práce. Možná snad prací na dalších konceptech, plovoucím programem a nejasným vymezením řešeného okolí. Přesto výše zmíněné aspekty považuji za součást komplexního a standardního přístupu k úkolu.

Vzhledem k výše uvedenému hodnocení doporučuji, aby diplomní projekt byl odbornou komisí přijat a navrhuji ohodnocení B - C.

V Praze dne 8.9.2020

Martin Petřík